

Nr 44

Utlåtande i anledning av väckt motion om översyn av bestämmelserna rörande utfärdande av recept.

I en inom andra kammaren väckt, till lagutskott hänvisad motion, nr 730, vilken behandlats av andra lagutskottet, har fröken *Wetterström* hemställt, "att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa, att den inom medicinalstyrelsen arbetande utredningen måtte jämväl överse bestämmelserna angående receipts utfärdande i enlighet med vad i motionen förordas".

Beträffande de skäl motionären anført till stöd för sin hemställan får utskottet, i den mån redogörelse därför icke lämnas i det följande, hänvisa till motionen.

Över motionen har utskottet i den ordning 46 § riksdagsordningen föreskriver inhämtat yttrande från medicinalstyrelsen. Denna har i sin tur inhämtat och till utskottet överlämnat yttranden i ämnet från statens farmaceutiska laboratorium, Apotekarsocietetens direktion och Sveriges läkarförbund.

Gällande regler

Enligt den av medicinalstyrelsen utfärdade *expeditionskungörelsen* förstås med recept i princip varje av läkare, veterinär eller tandläkare skriftligen eller muntligen till apotek meddelad ordination eller beställning av läkemedel, om detta på grund av sin art eller sammansättning får utlämnas endast på ordination av sådan person eller om läkemedlet på grund av ordinationen eller beställningen skall åsättas särskild signering. I kungörelsen föreskrives att recept skall avfattas tydligt och utan sådana förkortningar eller tecken som kan föranleda tveksamhet rörande dess rätta tolkning samt att å recept bör lämnas anvisning om därå upptagna läkemedels användningssätt. Vidare stadgas att signaturen till varje efter recept utlämnat läkemedel skall innehålla vad den ordinerande föreskrivit om dess användning m. m. Omarbetning av expeditonskungörelsen pågår f. n. inom medicinalstyrelsen.

Motionen

I motionen påpekas att anvisningar i recept rörande de ordinerade läkemedlens användningssätt ofta lämnas i mycket kortfattad form. Särskilt i de fall den sjuke ordinerats flera olika mediciner kan, framhåller motionären, dessa kortfattade anvisningar föranleda förväxlingar och felaktig användning av läkemedel. Sådana missförstånd skulle undvikas, menar motionären, om re-

Bihang till riksdagens protokoll 1964. 9 saml. 2 avd. Nr 44

cepten innehöll mera detaljerade anvisningar om det ordinerade läkemedlets användning.

Remissyttrandena

Medicinalstyrelsen avstyrker motionen och anför:

Medicinalstyrelsen vitsordar den av motionären framförda iakttagelsen att viss risk finns att patienter, som samtidigt erhålla flera typer av läkemedel avsedda för olikartade åkommor, icke alltid kunna hålla isär för vilka ändamål de olika medlen skall brukas. Erfarenheten visar t. ex. att patienter stundom, genom egna anteckningar på läkemedelsetiketterna, söker skilja mellan flera samtidigt brukade läkemedel. Sådana skäl talar för att i vissa fall anledning finns att utförligare än som vanligen sker på recept angiva ett läkemedels användningssätt. Härvid torde den läkemedelsförskrivande läkarens kännedom om patienten vara avgörande för i vilken utsträckning det kan vara behövt och lämpligt att på ett mera detaljerat sätt informera patienten.

Riskerna för en ökande självmedicinering, som skulle kunna bli en följd av noggrannare anvisningar om användningen av läkemedel, måste emellertid beaktas. De torde bäst motverkas genom att onödigt stora satsar läkemedel icke utskrivas. Överblivna läkemedel bör av samma skäl icke bevaras utan t. ex. nedspolas i WC eller förstöras på annat lämpligt sätt. Detta skulle även förhindra utlåning till annan person eller — vilket är synnerligen viktigt — risker för förgiftning genom att läkemedlen kunna åtkommas av barn — — .

Medicinalstyrelsen, som sålunda hyser förståelse för grundtanken i motionen, finner det lämpligt att denna beaktas vid den översyn av expeditjonskungörelsen, som för närvarande pågår inom styrelsen. Införande av bestämmelser om absoluta krav på receptutfärdaren i av motionären anförd riktning kan styrelsen dock icke tillråda.

I huvudsak samma synpunkter framföres av *statens farmaceutiska laboratorium* och *Apotekarsocietetens direktion*. *Sveriges läkarförbund* förklarar utan närmare motivering att frågan förutsättningslöst bör prövas av medicinalstyrelsen vid omarbetning av expeditjonskungörelsen.

Utskottet

Den av medicinalstyrelsen utfärdade expeditjonskungörelsen innehåller bl. a. vissa bestämmelser om vad recept och signatur till läkemedel, som utfärdats efter recept, skall innehålla.

Förevarande motion syftar till att mera detaljerade bestämmelser om utfärdande av recept skall införas. Motionären påpekar att anvisningar i recept rörande läkemedels användningssätt ofta lämnas i sådan form att patienten förutsättes veta vad läkemedlet avser, vilket kan föranleda förväxlingar och felaktig användning.

Medicinalstyrelsen har i remissyttrande över motionen uttalat förståelse för grundtanken i densamma och föreslagit, att motionen beaktas vid den översyn

av expeditionskungörelsen som för närvarande pågår inom styrelsen. Utskottet vill för sin del ansluta sig till detta förslag och får därför hemställa,

att riksdagen med bifall till förevarande motion, II: 730, måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla att motionen överlämnas till medicinalstyrelsen för beaktande vid översynen av expeditionskungörelsen.

Stockholm den 21 april 1964

På andra lagutskottets vägnar:

JOHN R. ANDERSON

Vid detta ärendes behandling har närvarit:

från första kammaren: herr Axel Svensson, fru Carlqvist, herrar Kaijser, Lars Larsson, fru Nilsson, herrar Erik Filip Petersson och Axel Kristiansson;

från andra kammaren: herrar Anderson i Sundsvall, Odhe, Rimmerfors, fröken Wetterström, herr Bengtsson i Varberg, fru Eriksson i Ängelholm, fru Svensson och herr Gustavsson i Alvesta*.

* Ej närvarande vid utlåtandets justering.